

[Enggaard.]

første behandling, når de f. eks. blev stillet af venstresocialisterne eller af det kommunistiske parti, mens de var repræsenteret her, så har vi i dag den samme principielle opfattelse af dagsordener i forbindelse med første behandling og tager konsekvensen af det og undlader at stemme.

(Kort bemærkning).

Hilmar Baunsgaard: Ja, også jeg bemærkede mig, at statsministeren følte sig veltillfreds med udgangen af denne debat og som en del af sin begrundelse for at være veltillfreds anførte, at det radikale venstre ville undlade at stemme for den dagsorden, som er stillet af det konservative folkeparti.

Nu kan vi jo have forskelligt tilfredshedsniveau, men jeg vil da gerne sige til statsministeren, for at det ikke skal sætte sig til nogen illusion, at der er én grund og kun én grund til, at det radikale venstre undlader at stemme og ikke stemmer for. Det er vores principielle holdning, at når der er forslag til første behandling, stemmer vi ikke om dagsordener, så ønsker vi lovforslaget til udvalgsbehandling, også selv om vi er imod det.

Og så vil jeg gerne sige til statsministeren: jeg bemærkede, at han i et af sine tidligere indlæg sagde, at han håbede på samarbejde om dette forslag, og inden for dets principper indbød han til samarbejde. Jeg er ked af at måtte sige til statsministeren, men det kan jo så bidrage til, at der ikke bliver nogen falsk illusion: det er just principperne, vi er uenige om, hr. statsminister.

Morten Lange: Jeg synes også, at statsministerens glæde over passiviteten i en del af den borgerlige fløj var bygget på noget, som ikke var klippegrund. Men til gengæld savner vi måske nok lidt mere præcisering af, hvordan statsministeren bedømmer mulighederne for at komme igennem med dem, der har udtalt en vis sympati for visse af de generelle principper. For det er jo nok det, der skiller i denne sag. Vi er nogle, som mener, at der er visse principielle muligheder i regeringsforslaget, og derfor gerne vil arbejde med det, og så er der nogle andre, som mener, at det er principielt afskyeligt, og at det ikke er en stor vidunderlig hvid flok af en fond, men derimod en afskyelig

snemand, og dér må vi altså indrømme, at der er et klippefast skel i dette folketing, hvad angår dette lovforslag.

Der blev talt fra hr. Ninn-Hansens side om et eller andet med 100 pct. socialisme. Jeg kan ikke forestille mig, den højtærede finansminister nogen sinde har ment sådan noget. Nu devaluerede han heldigvis til 30 pct. Jeg vil for mit eget vedkommende sige, at jeg forstår slet ikke, at hr. Ninn-Hansen tager en diskussion af den art op. Han ved jo udmærket godt, at dette forslag ikke er socialistisk, og det er jo i virkeligheden det, som er den største bekymring. Vi skulle have været videre. De 30 pct. er en overvurdering, som finansministeren foreløbig må stå for. Der er ganske svage socialistiske træk i det; det er en af årsagerne til, at vi mener, vi kan gå principielt på linje med det, men som sagt: 100 pct. En diskussion af den slags førte man engang i Studenterforeningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag om motiveret dagsorden af Ninn-Hansen (se sp. 3806)

forkastedes med 81 stemmer mod 29; 45 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 21 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om afgift ved indløsning af fondsbeviser.

(Lovforslaget (nr. 169) findes i tillæg A, sp. 4683, fremsættelsen i tidenden sp. 3094).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven og selskabsskatteloven.

[Formanden.]

(Ændringer som følge af loven om lønmodtagernes medejendomsret).

(Lovforslaget (nr. 170) findes i tillæg A. sp. 4689, fremsættelsen i tidenden sp. 3094).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Hjortnæs: Efter den meget indgående debat, vi netop har været igennem, og hvor ordførerne også har været inde på de principielle problemer, som knytter sig til de to skattelovsforslag, som her er til behandling, føler jeg ingen som helst trang til at rejse en ny debat. Jeg skal indskrænke mig til at sige, at det jo forholder sig sådan, at lovforslagene knytter sig til gennemførelsen af lovforslaget om lønmodtagernes medejendomsret, og vi kan ikke i skatteudvalget afslutte behandlingen af disse lovforslag, før ØD-lovforslaget er færdigbehandlet. Men det bør naturligvis ikke bevirke, at vi ikke underkaster lovforslagene en realitetsbehandling, og det håber jeg ordførerne er enige med mig i.

Jeg skal så i øvrigt kun anbefale lovforslagene på socialdemokratiets vegne.

Simonsen: Ja, jeg er enig med den foregående ordfører i, at vi nu ikke skal gå ind i en lang og ny debat omkring disse forslag. Det er jo, som det blev sagt, konsekvensforslag. Nu skal regeringen først have det andet forslag igennem, og der vil forhåbentlig gå rum tid, inden det overhovedet bliver aktuelt at debattere disse.

Der er bare et par enkelte bemærkninger, som jeg dog ikke kan undlade at komme ind på. Den ene skal være den: når finansministeren foreslår skattebegunstigelse ved en udsat binding, altså dette, at man ved binding i over 12 år kan få skatteprocenten reduceret fra 35 til 25, vil jeg bare for en ordens skyld gøre opmærksom på, at når vi gang på gang har foreslået den slags ting for at stimulere opsparingen, har finansministeren kaldt det skattefiduser. Jeg ved ikke, hvilken forskel der er, når vi har fremsat det i forbindelse med dette at stimulere opsparingen og finansministeren nu stiller det som et forslag i forbindelse med lønmodtagernes medejendomsret.

Den anden lille ting, jeg ikke kan holde

tilbage, er, at det faktisk er interessant at se, at der her bliver tale om i 1983 at nå frem til en formue i lønmodtagerfonden på ca. 37 milliarder kr., som ikke skal beskattes. Det er i og for sig en ret fantastisk skatteunddragelse, der herved kommer til at finde sted.

Enggaard: Ej heller jeg skal føre nogen lang debat i forbindelse med disse forslag, selv om der kunne være motiv for, at man gik ind i overvejelser omkring statens provenu og kommunernes provenutab omkring hele det foreslåede arrangement med opbygning af den store fond, og selv om der også er andre ting, som kunne drages ind i debatten.

Jeg skal indskrænke mig til at sige om lovforslag 169, der jo fastsætter beskatningsprocenten til 35, når fondsandelen hæves efter 7 års forløb, og sænker den til 25, hvis man lader pengene stå i yderligere 5 år, at disse satser må ikke alene bedømmes på baggrund af sammenligning med forskellige forsikringsbestemmelser, som det tilsyneladende er tilfældet. Jeg tror, at den præmiering af opsparing, som, hvad enten den er tvungen eller frivillig, finder sted, bør ses i et realistisk lys. I den skitse, som venstre har fremsat til fremme af den private opsparing med investering i erhvervsformål for øje, hvor vi bl. a. har indskud i virksomheder, foreslår vi, at det er skattefrit ved erhvervelsen og ligesådan skattefrit ved frigivelsen. Hvis man vælger mere risikofrie placeringer — vi har angivet 4 forskellige valgmuligheder — beskattes det på tilsvarende måde ikke, hverken ved erhvervelsen eller når det frigives efter 8 års forløb. Vi tror, at det er nok så realistisk som disse ting her, men jeg indrømmer, finansministeren er mere frit stillet; i det øjeblik han udelukker frivillighedsprincippet i forbindelse med sin opsparing, kan han jo fastsætte de procenter, han vil: befolkningen er tvunget til at gå ind under systemet.

Men om den grad af frivillighed, der her ligger, nemlig at man kan vælge tidspunktet for frigivelse fra fonden, og den præmiering, finansministeren foreslår generøst: at man slipper 10 pct. billigere ved at lade pengene stå 5 år ekstra, har jeg lyst til at sige, at det menneske, som på den baggrund føler at måtte lade sine penge stå 5 år længere, ikke

[Enggaard.]

er særlig velbevandret med hensyn til at vurdere, hvordan inflationen i tidens løb tærer på værdien af det, han har indestående i fonden, og hvordan han enten til forbrug eller rimelig anden placering ville være i stand til at disponere anderledes. Jeg tror, finansministeren bliver nødt til at vurdere på ny, at det er en urealistisk præmiering, der er tale om her. Det vil i almindelighed ikke føre til den forøgede opsparing, som er finansministerens erklærede hensigt.

Der kunne være anledning til også at rejse problemet om den dobbeltbeskatning af aktieudbytter, vi i øjeblikket har i Danmark, og om det dog ikke, efter at finansministeren og regeringen går ind for, at en bred kreds af lønmodtagere skal være medejere af aktier i Danmark, måtte være tidspunktet, hvor man også fra regeringens side erkender, at den dobbeltbeskatning af aktieudbytte, vi kender her i landet, er en ganske urimelig ting. Hvis regeringen kommer igennem med sine planer om dette, forventer jeg, at der er en ganske anden positiv indstilling over for det spørgsmål, end vi hidtil har mødt.

Om lovforslag nr. 170, der drejer sig om selskabsskatteloven, skal jeg kun sige, at det er en logisk konsekvens af hovedforslaget, men da det er sådan med denne sammensatte menu, som vi behandler her i dag, at vi ikke bryder os om hovedretten, skal jeg afstå fra at gå ind særskilt for desserten, men tage stilling til middagen som helhed, og det vil vi så først gøre i det udvalgsarbejde, som vi forventer kommer på baggrund af dette.

Dahlgaard: Ja, vi har også i det radikale venstre interesseret os lidt for den forskel, der synes at være mellem regeringens almindelige skattepolitiske principper og de principper, som de foreliggende lovforslag bygger på. For et års tid siden ophævedes som bekendt indeksopsparingen, og regeringen gik stærkt imod skattemæssig præmiering af opsparing i det hele taget. Kapitalvindings-skatten blev forhøjet fra 40 til 50 pct., og så vidt jeg ved, har regeringen også nærmest den opfattelse, at formueskatten bør skærpes.

Men hvad går disse to lovforslag ud på? En flerdobbelt skattemæssig præmiering af

opsparing, så vidt jeg kan se. Der skal ikke betales indkomstskat ved erhvervelsen af fondsbeviserne, skønt der faktisk er tale om indkomst. Det er måske det, der er det mindst bemærkelsesværdige ved forslaget, men når fondsbeviserne til sin tid indløses i klingende mønt, skal der heller ikke betales indkomstskat, men en væsentlig lavere afgift, nemlig 35 pct., og venter man nogle år yderligere med at indløse fondsbeviserne, får man den skattemæssige præmiering yderligere sat i vejret, nemlig ved at der kun skal betales 25 pct. i afgift. Den del af fondsbevisernes indløsningsværdi, der stammer fra værdistigning på aktier, som fonden har afhændet, er kapitalvinding, men der skal ikke betales kapitalvindingsskat på 50 pct. heraf, således som regeringen ellers finder rimeligt, men kun de før nævnte 35 eller 25 pct. Endelig skal fondsbevisernes værdi i de første 7 år holdes uden for formueopgørelsen til formuebeskatning.

Jeg synes, at på baggrund af regeringens almindelige skattepolitiske synspunkter har man lov til at undre sig. På hvert eneste punkt fraviges skattemæssige synspunkter, som regeringen i øvrigt hylder, og som finansministeren i de sidste 1½ års tid har gjort så store anstrengelser for at få til at præge lovgivningen.

Det radikale venstre er som bekendt modstander af hele fondskonstruktionen i forslaget om økonomisk demokrati, som de to skatteforslag knytter sig til. Vi vil imidlertid under udvalgsarbejdet bore i, hvad det egentlig er for noget, der er sket med regeringens synspunkter, om det er udtryk for, at man har skiftet signaler i spørgsmålet om at bringe skattepolitikken ind i noget, der hedder opsparingsfremmende foranstaltninger. Og så vil vi i øvrigt håbe, at der ikke bliver baggrund for, at disse forslag skal gennemføres.

Lütken: Det er sagt, at disse forslag er konsekvensforslag, og det er jo givet. Vi ser sådan på det, at vi kender i dag det forslag, der går ind i lovmaskineriet og skal bearbejdes igennem udvalgsbehandling, men vi kender altså ikke det forslag, som kommer ud af denne udvalgsbehandling, og det vil derfor være meget vanskeligt at skulle tage konkret stilling til, hvorledes den skattemæssige behandling skal være. Jeg går ud

[Lütken.]

fra, at det forslag, der nu starter sin udvalgsbehandling, i hvert fald ikke helt bliver det forslag, der til sin tid bliver forelagt tinget til anden og tredje behandling, og jeg går ud fra, at der blandt de partier, som er enige om en fondsdannelse, vil kunne nås et eller andet kompromis om, hvorledes det skal være, og så må vi til den tid se på, hvorledes man skattemæssigt skal behandle disse ting. Det må simpelt hen, så vidt jeg kan se, være ud fra, hvad der er mest hensigtsmæssigt, mest praktisk, administrativt billigst og til at finde ud af for folk; det må være de hovedsynspunkter, man skal anlægge, når man skal se på den skattemæssige konsekvens, og også selvfølgelig, hvad der falder i tråd med den skattelovgivning, vi i øvrigt har og i øvrigt stræber efter. Når man tager disse ting i betragtning, tror jeg, man vil kunne få en fornuftig ordening. Først og fremmest skal vi i hvert fald ikke have mere og besværligere skatteadministration, end vi har i forvejen. Jeg tror, man her skal lægge megen vægt på at få en så enkel ordening som muligt.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kan love hr. Lütken, at disse lovforslag i hvert fald ikke bliver gjort til kabinetsspørgsmål. Dermed mener jeg, at vi kan diskutere disse spørgsmål i udvalget, og skulle der være ting, der skal rettes, er jeg meget villig til at drøfte dem. Men jeg vil gerne sige, at det, der er sagt om skattefiduser, og det, der er sagt om en anden holdning hos finansministeren end den sædvanlige, kan jeg ikke se der er noget om; for den linje, vi følger her, er den normale inden for pensionsområdet, hvor man har enten ingen skat eller en lav skat i den anden ende, men hvis man trækker pengene ud før tiden, får man en højere beskatning, så selve princippet i dette er for så vidt analogt med noget, man kender; men det er svært at finde noget, som bliver nøjagtig sådan, som det er i en eller anden ordening, fordi det ikke vil passe til dette her. Vi har jo mange forskellige ordninger, og dette er måske en slags mellemproportional; særlig indkomst ville ikke egne sig til disse regler, og at beskatte det som almindelig indkomst, ville være urimeligt; det tror jeg nok, de fleste vil være enige om. Når

beløbene kommer ud til sin tid, kan man ikke i et enkelt år lægge disse beløb til og så tage en almindelig indkomstskat på en progressiv skatteskala. Derfor må man arbejde med et system med en eller anden afgift, og dér har vi altså valgt den samme, som jo er overvejende inden for pensionslovgivningen; de 25 pct. ved den længere anbringelse kendes jo også fra pensionslovgivningen. Så jeg synes, der er en meget god overensstemmelse mellem de forslag, der her er fremsat, og den del af vor skattelovgivning, vi i øvrigt kan sammenligne med, og som jeg i og for sig ikke har ønsket skulle ændres; når man har talt om ændringer af pensionsbeskatningsloven, er det på andre punkter end det, vi her taler om.

Med hensyn til formuebeskatningen vil jeg lige sige, at det er jo ikke rigtigt, at dette ikke kommer til formuebeskatning. Man har altså ikke læst lovforslaget helt rigtigt, for det er kun rigtigt i det omfang, beløbene er inden for de første 7 år, og det vil sige i den periode, hvor vedkommende lønmodtager ikke kan råde over pengene, altså så længe de er bundet, i 5 års perioden. Hvis man lader pengene stå ud over 7 års perioden, i 12 år eller i 20 år eller i 30 år, skal de sandelig tages med i selvangivelsens formuerubrik og formuebeskattes, hvis de i øvrigt efter de almindelige regler kommer ind under formuebeskatningen.

Enggaard: Det, der får mig til at tage ordet på ny, er finansministerens påstand om, at man her opererer i samklang med de principper, vi i forvejen har i skattelovgivningen. Det turde nok kunne bestrides, og hr. Dahlgaard har været inde på flere ting i den forbindelse. Jeg vil blot nævne en enkelt, nemlig spørgsmålet om formuebeskatningen af disse fondsandele.

Det er da rigtigt refereret af finansministeren, naturligvis, at så længe disse midler ikke kan frigives, er de efter lovforslaget ikke underkastet formuebeskatning, men konsekvensen mangler. For hvis vi f. eks. tager den opsparing af en del af dyrtidsportionerne, som man for et par år siden pålagde visse tjenestemænd og andre offentligt ansatte, midler, som man har bundet i en periode på op til 7-8 år, har vi jo en smuk parallel her. Dette er i virkeligheden en

[Enggaard.]

opsparing bundet i en tilsvarende periode, hvor man oven i købet har taget skatten forlods hos disse offentligt ansatte, og hvis jeg ikke er gået helt galt i byen i forbindelse med udarbejdelsen af min selvangivelse, formuebeskatter man disse tilgodehavender. Jeg vil i hvert fald råde finansministeren til, hvis han endnu ikke har lavet sin selvangivelse, at opføre det beløb, han har til gode, på sin selvangivelse, for der er nemlig ikke, som det er blevet påstået, fuld logik i forhold til gældende regler.

Dahlgaard: Finansministeren henviser til nogle regler, der siger noget om 35 pct., når det drejer sig om pensionsbeskatning, men dette har jo intet som helst med pension at gøre, og i debatten her i eftermiddag, da man diskuterede hovedforslaget om økonomisk demokrati, slog både finansministeren og arbejdsministeren og socialministeren netop fast med syvtommersøm, at dette ikke har noget med pensionsordninger at gøre.

Det er da også ganske naturligt, at der i bemærkningerne til lovforslaget vedrørende afgift ved indløsning af fondsbeviser står:

„For den skattepligtige lønmodtager træder indløsningsafgiften i stedet for den almindelige eller særlige indkomstskat, der ellers måtte være grundlag for som følge af de indkomster og formuegevinster, som lønmodtageren indvinder gennem investerings- og udbyttefonden.“

Det er det, der ville være den naturlige beskatningsform, og det er det, der ville være sket, hvis man ikke var kommet med et særligt forslag.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg vil sige til hr. Dahlgaard, at vi har jo overvejet, om det ville være en rimelig ordning. Vi nævner i det citerede stykke særlig indkomst eller almindelig indkomst, men ingen af delene ville være rigtig i relation til dette forslag. Det ville ikke være rigtigt, eller rimeligt er vel et bedre udtryk, at anvende en almindelig indkomstbeskatning, fordi beløbet kommer ind i et enkelt år som en særlig stor indtægt, der bliver meget kraftigt beskattet. Så kan man sige; ja men ville det så ikke være rigtigt at beskatte det som særlig

indkomst? Man kan selvfølgelig overveje, om man skal det, eller man skal tage en bestemt afgift af det, og vi har altså valgt det sidste, sådan som man gør det f. eks. inden for pensionsordningerne, men det er jeg naturligvis villig til at drøfte i udvalget. Det er ikke noget principspørgsmål, overhovedet ikke, det er simpelt hen et spørgsmål om at finde frem til en hensigtsmæssig og enkel ordning, en ordning, der er til at administrere, og det vil en ordning som denne være.

Hr. Enggaard sagde, at der ikke var fuld overensstemmelse med den ordning, hr. Enggaard nævnte. Nej, men som jeg netop har sagt, er der en række forskellige ordninger, og vi har altså valgt den, vi synes var en mellemproportional.

Så i øvrigt: det var jo VKR-regeringen, der gennemførte disse regler om tjenestemænds dyrtidsportioner.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljøudvalget:

Udtræder som stedf.: Niels Helveg Petersen.

Ny stedf.: Dagmar Andreasen.

Retsudvalget:

Udtræder som stedf.: Flemming Jensen.

Ny stedf.: Adam Møller.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 14. februar, kl. 13. med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om miljøbeskyttelse.

[Formanden.]

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

5) *Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om lønmodtagernes medejendomsret.

Mødet hævet kl. 19.05.

51. møde.

Onsdag den 14. februar kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Dahlgaard, Westergaard Andersen, Hilmar Baunsgaard, Gudme og Gunnar Jensen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om den langsigtede boligpolitik.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Dahlgaard): Herved har jeg den ære at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om den langsigtede boligpolitik.

Folketingets boligudvalg drøfter i disse måneder den langsigtede boligpolitik, som skal afløse boligforliget af 1966. Der har imidlertid ikke som grundlag for boligudvalgets forhandlinger været ført nogen

folketingsdebat om den langsigtede boligpolitik, og der er derfor en risiko for, at de enkelte partiers synspunkter på boligpolitikken får karakter af korrektioner eller supplerende synspunkter i forhold til de skitser og forslag, der stykkevis fremlægges i boligudvalget af boligministeren. Da det radikale venstre lægger afgørende vægt på sammenhængen mellem de forskellige sider af boligpolitikken, fremsætter vi derfor vore synspunkter i form af et samlet forslag til folketingsbeslutning. Forslaget er det grundlag, hvorpå det radikale venstre deltager i de boligpolitiske forhandlinger, og det skal betragtes som en helhed. De enkelte dele af forslaget kan kun vurderes i den samlede sammenhæng.

Den langsigtede boligpolitik skal vurderes ud fra sociale, miljømæssige, planlægningsmæssige og erhvervsmæssige hensyn, men det aktuelle udgangspunkt må efter det radikale venstres opfattelse være samfundsøkonomisk.

Det radikale venstre ønsker, at en ny boligpolitik skal føre til en hurtig og væsentlig aflastning af de offentlige budgetter, og at der på længere sigt skal ske yderligere aflastning af den offentlige udgiftspolitik i stedet for de tendenser til kraftigt voksende offentlige udgifter til boligpolitiske formål, som er følgen af den nuværende boliglovgivning.

Det radikale venstre mener endvidere, at tiden nu er inde til at ophæve de resterende boligrestriktioner. Et frit boligmarked er forudsætningen for en hensigtsmæssig udnyttelse af den bestående boligmasse og på længere sigt tillige forudsætningen for en jævn byggerytme. Et frit boligmarked er endvidere en forudsætning for arbejdsmæssig og samfundsmæssig mobilitet og for, at man kan få afskaffet det uværdige boliglotteri. Det er endvidere det radikale venstres opfattelse, at et frit boligmarked udgør det bedste grundlag for løsningen af de sociale problemer i boligpolitikken og endvidere for løsning af de problemer, der knytter sig til beboerdemokrati og boligmiljø. Forslaget til folketingsbeslutning skitserer derfor, hvordan et frit boligmarked hurtigt kan skabes uden trykkelige overgangsvanskeligheder for de boligsgående, og uden at der opstår urimelige inflationsgevinster til udlejerne.